

FN-KONVENTIONEN MOT KÄRNVAPEN

Remissvar om ambassadör Lars-Erik Lundins utredning avgivet av Fredsrörelsen på Orust

INLEDNING

Under läsningen av utredningens 215 sidor framtonar några grundläggande drag i den världsbild och den begreppsapparat som utredaren utgår ifrån och använder. Ingen öppen redovisning eller definition görs av dessa grundläggande drag i utredningen och dess slutsatser. Här följer ett representativt urval av begrepp beskrivna som de kan förstås i utredningen.

Säkerhet ett ord för trygghet i världen och frånvaro av osäkerhet för Sverige. (sid 69)

Säkerhetspolitik utgörs av militära rustningar och samarbete med militäralliansen Nato och dess kärnvapenparaply (sid 24)

Samarbete innebär verksamhet, avtal och militär utveckling tillsammans med Nato. (sid 69 och 153 Exempel: ”Rysslands ökade aggressivitet understryker vikten av samarbete”.)

Försvar utgörs av militär styrka (överallt där ordet används)

Avskräckning är målet för säkerhets- och försvarspolitik riktad mot Ryssland. Trovärdigt hot om användning av kärnvapen ingår. (sid 63)

Sveriges geostrategiska läge utgörs av positionen mellan ett vänligt sinnat Nato och ett aggressivt Ryssland. (sid 22, 24 och 153)

Konfliktförebyggande och konflikthantering är en aktivitet knuten till svenskt försvars- och säkerhetssamarbete (se ovan) (sid 68)

Analys. Saknas. Exempel: ”Sveriges säkerhetsstrategi grundas på en analys av säkerhet och samarbete”. (se ovan) (sid 69)

SYNPUNKTER

1. Utredningsuppdraget bristfälligt

Med ovanstående förutsättningar är beskrivningar, resonemang, slutsatser och rekommendationer logiska och självklara.

I utredningsuppdraget ingick dock inte att till säkerhetspolitiken räkna hotet från den globala uppvärmningen och dess accelererande samband med militär upprustning materiellt och ifråga om mycket stora internationella militärövningar med hundratals attackflygplan, tusentals last- och attackfordon och hundratals pansrade fartyg, vilka alla levererar tiotusentals granater, raketer och bomber och hundratals tusentals kulor. Resultatet, som starkt påverkar den civila säkerheten och tryggheten, är förgiftning av betesmarker, vattentäkter, kustvatten och själva lufthavet. Tyvärr krävs också ett och annat dösoffer bland soldaterna.

Eftersom det i utredningen görs ideliga hänvisningar till säkerhetspolitiken kan det vara relevant att säga att säkerhetspolitiken alltför ofullständigt beaktats i resonemangen och att

därför frågan om att underteckna och ratificera FN-konventionen om förbud mot kärnvapen inte belysts på ett tillfredsställande sätt och att därför inget täckande beslutsunderlag i frågan tillhandahållits.

Däremot har svenska folket fått en utförlig provkarta på Sveriges nuvarande underordning under Nato och Natos maktpolitik, som huvudsakligen för Sveriges vidkommande framtonar som en allt större säkerhetsrisk indikerande landets ödeläggelse vid ett anfall från Nato mot Ryssland. Alla dagens gigantiska militärövningar i Norden med omgivande hav och luftrum avser ju uttryckligen krig mot Ryssland.

Att det skulle handla om försvar mot ett ryskt anfall saknar saklig, logisk och analytisk grund. Här ska ges ett enda exempel till stöd för påståendet: Enligt det av svenska staten finansierade och internationellt ansedda fredsforskningsinstitutet SIPRI (Swedish International Peace Research Institute) omfattade Natos rustningsbudget år 2017 900 miljarder dollar, och ökande. USAs rustningsbudget omfattade däruv 700 miljarder dollar och Europas Natostaters rustningsbudget 200 miljarder dollar. Mot detta står Rysslands rustningsbudget om 66 miljarder dollar, och minskande. Detta år är Natos budget 13 gånger större. (Färskare siffror indikerar ännu större skillnad) Efter några år blir den totala skillnaden astronomisk.

Hur kommer man mot den bakgrunden fram till att det är Ryssland som är den aggressiva part, som Sverige är hotat av till den grad att landet måste inordna sig i Natos militära system och ställa det till förfogande för Natos enorma militärmanövrar, som är uttryckligen riktade mot Ryssland?

Eller anser sig utredaren ha belägg för att den ryska statsledningen är så förryckt och verklighetsfrämmande att den riskerar att framtona som aggressiv?

2. Utredningens resonemang byggs på fördomar

På sidan 18 konstateras följande: ”Konventionen får betydelse redan därför att många stater ansluter sig till den. Detta gäller oavsett om Sverige tillträder eller ej.”

Utredaren vill uppenbarligen förringa betydelsen av svensk markering i enlighet med femtio års tradition, som är världskänd och har ansetts förebildlig. Utredaren vill på detta sätt inordna Sverige i Natostaternas kärnvapenpolitik. Däröm råder inget tvivel i ljuset av hans senare kritik av att förespråkarna försöker ställa kärnvapenmakterna i dålig dager:

- Innehav av kärnvapen ska stigmatiseras. De fem stora medlemmarna i säkerhetsrådet (P5) ”tenderar att politiskt jämföras med de kärnvapenstater som står *utanför* NPT-avtalet”. (NPT=Non Proliferation Treaty)
- Och därav följer att P5:s ”privilegierade ställning undergrävs”.
- Stigmatiseringen är också riktad mot P5:s allierade och deras kärnvapenparaplyer (extended deterrence), vilket sägs skapa mindre stabilitet, inte mer...
- Konventionens text kan användas inrikespolitiskt för att påverka beslutsfattandet...

Utredaren är påtagligt störd av att konventionens förespråkare saknar brist på aktning för de ”privilegierade” kärnvapenmakterna och jämför dem med de förmodat tarvliga övriga kärnvapenmakterna: Indien, Israel, Nordkorea och Pakistan. På vad sätt skulle det vara illa om de stora makternas ställning undergrävdes? Och hur skulle EUstaterna i Nato som saknar egna kärnvapen bli mindre stabila säkerhetsmässigt om kärnvapenparaplyet ifrågasätts? Slutligen oroas utredaren av att konventionens text skulle användas för att skapa opinion för avskaffande av kärnvapnen. Det är tydligt att utredaren anser att dagens mäktiga ska behålla

sin position även framdeles. Den graden av objektivitet i utredningen talar inte för att slutsatserna och rekommendationerna är trovärdiga. **Utredningen är helt enkelt en partsinlaga.**

Utredaren efterlyser också hos FN-konventionen att de säkerhets- och försvarspolitiska problem som lett till kärnvapeninnehav ska redovisas. Och på sidan 22 säger han: ”De globala konsekvenserna ur ett Natoperspektiv kan t ex påverka förutsättningarna för Sveriges säkerhets- och försvarssamarbeten”. Och än en gång hänvisas till Sveriges förment särskilt utsatta geostrategiska läge... Här grips varje halmstrå för att hålla anknytningen till Nato levande.

På sidan 23 påvisas att Sverige genom att tillträda konventionen ”kommer att i Europa ses som del av en liten minoritet i en svår säkerhetspolitisk motsättning mellan förespråkare och motståndare till konventionen”, naturligtvis för att EU-staterna i övrigt är emot. Utredaren tycks ängslig att Sverige ska hävda en egen linje istället för att följa John. Han går så långt i detta att han skriver att ”den svenska expertkompetensen till stöd för nedrustning och icke-spridning skulle successivt försämrats efter ett tillträde.” Säg vad man vill, men här saknas inte uppfinningsförmåga!

På sidan 24 skriver utredaren under rubriken **Sveriges säkerhets- och försvarspolitiska samarbeten** att ”Sveriges geostrategiskt utsatta läge anses motivera betydande dynamiska samsamarbetsambitioner med Nato, dess medlemsstater och Finland.” Läsare bör notera att de betydande samsamarbetsambitioner **anses motiveras** av ett obevisat påstående om geostrategiskt läge. I denna utredning är det mycket som *anses* och lite som *bestyrks* av fakta.

3. Stackars grannstater!

Dessa första sidor i utredningen utgör sammanfattningen av alltihop. Mycket kan citeras rakt av utan att kommenteras. Särskilt intressant ter sig hur FN-konventionens förbud mot avskräckningspolitik skulle drabba Natos medlemsstater:

”Till detta kommer förbudet mot avskräcknings- och utvidgad avskräckningspolitik i konventionen som direkt slår mot Natos medlemsstater, inte minst mot dem som söker skydd under ett formellt bekräftat kärnvapenparaply”. Det lär ha funnits en referensgrupp från FOI som naturligtvis endast förmår tänka i termer av avskräckning och utvidgad avskräckning (vad nu detta kan avse). I avsaknad av rådgivare från fredsforskning och fredsorganisationer tänds väl aldrig en talgdank om möjligheten till förtroendeskapande samarbete med Ryssland, syftande till avspänning och fredlig utveckling. Nej, avskräckning, blockad och avsågade kontakter är receptet.

Nästa exempel låter som ett fint citat från Natochefen, men är utredarens: Att anta FN-konventionen ”skulle uppfattas som en grundläggande kritik av den strategiska doktrin som omfattas av nästan alla Sveriges grannar och samsamarbetspartners i Europa och Nordamerika i Nato. Sverige skulle i detta avseende inte uppfattas som likasinnat”.

Nej! Likasinnade måste vi vara, in i döden! Att vara likasinnad med några obetydliga stater i Afrika och Latinamerika är mindre önskvärt och mindre värt, tycks det. Eller vad annars? Tänka sig att Sverige en gång var en moralisk och humanitär stormakt, som i den internationella motvinden envist hävdade sin hållning och vann gehör! Med Lundins synsätt och anvisningar hamnar vi snart bland de blinda groddjuren i de underjordiska vattendragen.

Men Lundin stannar inte där: ”I värsta falls scenario kan detta påverka i vilken utsträckning svenskt territorium blir en krigsskådeplats.” Ja, alltså, detta händer bara om vi skriver under och ratificerar FN-konventionen! Då ryker inte bara grannstaterna!

4. Det egentligen önskvärda

Redan på sidan 25 konstateras det avgörande skälet till Lundins resonemang och slutsatser: ”Ett svenskt tillträde till konventionen skulle förhindra ett framtida svenskt medlemskap i Nato så länge Nato förblir en kärnvapenallians, om inte konventionstexten ändras.”

Hur sannolikt är det att Nato skulle överge sin doktrin om första användning av kärnvapen? Man söker förgäves på de 215 sidorna efter ordet ”Värdlandsavtalet” som slöts med Nato 2016. Där välkomnas Natotrupper och vapen, stridsflyg och stridsledning från jätteplanen AWACS till Sveriges vägar, flygfält, hamnar, städer och natur, vilket allt förberetts med förlängda startbanor och stabil rapportering från satellitspaning på Lovön, i Lerkil och Esrange och verksamheter i NEAT, testområdet för drönare m m.

Det obehagligaste är kanske att inget undantag gjorts i Värdlandsavtalet för utplacering av kärnvapen i Sverige.

Vi har länge trott att Nej till kärnvapen! var en självklarhet. Men det är det inte. Hela Lundins utredning pekar i den riktningen med sitt blödande hjärta för kärnvapenparaplyet. Och han nämner en gång att Sverige och Nato gjort ett ”Statement of intent 2016”. (sid 152)

Har vi lust att läsa det? Vi kanske borde ...

5. Nato bryter sina egna lagar

Den organisation som utredaren Lundin är så ängslig att förfördela fyllde den 4 april 70 år. Det är då naturligt att se tillbaka på de lagar den grundades på. Mot bakgrund av de gångna årens Natoverksamheter läser man redan Natofördragets Preamble med stigande förvåning. Där står:

”The Parties to this Treaty reaffirm their faith in the purposes and principles of the Charter of the United Nations and their desire to live in peace with all peoples and governments. They are determined to safeguard the freedom, common heritage and civilisation of their peoples, founded on the principles of democracy, individual liberty and the rule of law.”

Dokumentets artikel 1 lyder som följer:

”The Parties undertake, as set forth in the Charter of the United Nations, to settle any international dispute in which they may be involved by peaceful means in such a manner that international peace and security and justice are not endangered, and to refrain in their international relations from the threat or use of force in any manner inconsistent with the purposes of the United Nations.”

Man kan gissa att folken i Jugoslavien, Afghanistan, Libyen m fl länder kan hålla sig för skratt, då de läser dessa ord. Och man kan betvivla att de brott Nato begått och begår mot dem och mot sin egen lag kommer att påtalas inom Nato eller i Sverige och Finland, som är kandidater till sammanslutningen och redan har ett helt ben inne. Att utredaren Lundin skulle ifrågasätta Natos lagbrott ter sig högst osannolikt.

6. Slutligen: Vi är insyltade

Även i övrigt vimlar det i utredningen av avtal med Nato. Ett heter Nordefco, från 2009, avsett att underlätta och fördjupa försvarssamarbetet med Nato. (sid 153) Sverige omfattas också av Nato i den exklusiva gruppen ”Enhanced Opportunities Partners”, det s k Guldkortet, inom ramen för Natos Partnership Interoperability Initiative (PII) från 2014, vilket förnyas vart tredje år.

Vi är verkligen djupt insyltade, och det måste för utredaren och hans uppdragsgivare te sig angeläget att hålla sig lugn i den trygga Nato-famnen. Att idag gå på tvärs med Natos önskemål och praktik ter sig som risk för utfrysning. Spåren förskräcker. Guldkortet kunde förloras. Kanske skulle det till och med kunna bli ekonomiska sanktioner eller en attack under en påhittad förevändning i stil med övriga anfallskrig under 2000-talet. R2P, Responsibility to Protect, som det heter. Vissa länder måste skyddas mot sig själva och därför ödeläggas.

Redan på sidan 18 sägs det att Förespråkarna för FN-konventionen ofta utgår från en frustration öven uteblivet genomförande av NPT (Nuclear Proliferation Treaty, Ickespridningsavtalet). ”Därav en politisk och normativ argumentation...”, skriver Lundin. Anser han att sådan argumentation saknas hos honom?

Ett sista citat: ”För Sverige är det viktigt att Ryssland är med i nedrustningsprocessen. Sannolikheten att det ska ske är liten.” Där har Lundin en poäng. Med den förkrossande överlägsenheten hos Nato i konventionella vapen och manskap (rekryteringsbasen är fem gånger större) är det troligt att Ryssland ser sitt enda hopp i kärnvapnen. Också därför måste en nedrustningsprocess inkludera **alla** vapen, inte bara kärnvapen.

Av Natos framfart i Jugoslavien, Mellanöstern, Nordafrika och Afghanistan från 1999 till idag lär sig hela världen att egna kärnvapen är den enda chans man har att slippa undan i enlighet med den anammade principen om avskräckning i stället för avspänning och samarbete. Dödssiffrorna av Natos framfart räknas inte officiellt men uppskattas av oberoende forskare till över tio miljoner på tjugo år.

VARFÖR ÄR DÅ SVENSKA POLITIKER SÅ ANGELÄGNA ATT ANSLUTA SIG?

ANTAG FN-KONVENTIONEN OCH DELTA I OPINIONSBIKDNINGEN!

Stocken den 5 april 2019
För Fredsrörelsen på Orust

Ola Friholt, ordförande
Adress: Torget 1, Stocken, 474 92 Ellös
Tel 0304-51215
Email: ola.friholt@gmail.com